

Manachyns'ka Ju.A.

candidate of Economics, Senior teacher

Prodanchuk T.M.

student

Chernivtsi Trade and Economic Institute Kiev National Trade and Economic University, Ukraine

RECORD-KEEPING OF MOBILIZATION OF TRANSPORT VEHICLES AND ASPECTS OF DOCUMENTING

Маначинська Ю.А.

кандидат економічних наук, старший викладач

Проданчук Т.М.

студентка

Чернівецький торговельно-економічний інститут

Київського національного торговельно-економічного університету, Україна

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК МОБІЛІЗАЦІЇ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ ТА АСПЕКТИ ДОКУМЕНТУВАННЯ

In the article the aspects of record-keeping the wheeled transport vehicles of mobilized are considered by soldiery commissariats. The special attention is spared documenting of operations from the transmission of transport vehicles during mobilization. The necessity of improvement synthetic and analytical account of research objects is well-proven within the limits of operating legislative space.

Keywords: *record-keeping, mobilization, transport vehicle, documenting*

В статті розглянуто аспекти бухгалтерського обліку колісних транспортних засобів мобілізованих військовими комісаріатами. Особлива увага приділена документуванню операцій з передачі транспортних засобів при мобілізації. Доведено необхідність удосконалення синтетичного та аналітичного обліку об'єктів дослідження в межах чинного законодавчого простору.

Ключові слова: *бухгалтерський облік, мобілізація, транспортний засіб, документообіг*

Постановка проблеми у загальному вигляді. Для виходу національної економіки з кризових умов система управління має мобільно реагувати на виклики глобалізації, своєчасно та ефективно здійснювати структурні економічні зміни, адже в останні роки відбувається вплив інвестиційного капіталу, з неконкурентоспроможних секторів економіки до суб'єктів господарювання, які успішно витримують конкурентний тиск. Актуальною проблемою залишається розробка та використання оптимальних адаптаційних заходів щодо забезпечення сталого розвитку матеріально-технічного забезпечення стратегічно важливих видів економічної діяльності в Україні.

В рамках розпочатої в Україні часткової мобілізації транспортних засобів суб'єкти господарювання стикнулося з необхідністю можливої передачі військовим комісаріатам колісних транспортних засобів. Проте, в силу таких обставин, у зв'язку із нестандартною ситуацією для нашої держав чинний нормативно-правовий простір ще не в повній мірі може задовольнити регламентацію основних організаційно-методичних аспектів обліку даної ділянки. Тому дані аспекти облікових процедур потребують детального дослідження із врахуванням підходів вітчизняних науковців з метою подальшого практичного впровадження в діяльність об'єкта дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання облікових та оціночних процедур, системи документування в умовах передачі транспортного засобу Збройним силам України піднімалися у наукових працях С. Большакова [1] на шпальтах науково-практичного журналу «Бухгалтерський облік та аудит», М. Жадовець [2], Г. Даниленко [3], Ю. Обалець [4], що стосується ділянки та специфіки оцінки колісних транспортних засобів, то особливої уваги заслуговують роботи Ю.В. Адріанова [5], К.П. Булатов [6], В.Н. Бодрова [6], Я.І. Маркус [7], Ю.С. Моспан [8], А.В. Юдина [9] та інших. Проте в переважній більшості із означених роботах особлива увага приділялась аспектам оціночних характеристик, тобто

безпосередньо самій методиці визначення вартості колісних транспортних засобів, що підлягають мобілізації до зони АТО, із чітким механізмом визначення вартості відносних робіт, які необхідно зробити у разі пошкодження мобілізованого калісного транспортного засобу під час перебування у зоні АТО та повернення з неї. Але питанням відображення фактів таких операцій в системі бухгалтерських рахунків особливої уваги не приділялося, що й викликало необхідність у проведенні подальших досліджень у даному напрямі.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Нестабільна економічна ситуація в Україні протягом останніх років на думку вітчизняних науковців [1; 2; 3], призвела до того, в нашій державі була прийнята низка нормативно-правових актів, серед яких в рамках окресленої ділянки особливий інтерес складає Закон ВРУ № 4785 «Про внесення змін в деякі законодавчі акти України щодо вдосконалення оборонно-мобілізаційних питань під час проведення мобілізації» від 02.09.2014р. [10], який стосується мобілізації такої складової основних засобів як транспортні засоби. Проте на сьогодні практично відсутня методика відображення в бухгалтерському обліку означених процедур.

Формулювання цілей статті. Мета статті полягає в теоретичному і практичному обґрунтуванні положень, а також розробці рекомендацій щодо удосконалення бухгалтерського обліку основних засобів у відповідності до запитів управлінської системи та визначення особливостей обліку транспортних засобів, які мобілізуються до зони АТО, задля пошуку раціональних процедур відображення означених фактів в системі обліку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Особливої уваги потребує ділянка документообігу операцій із колісними транспортними засобами (КТЗ), що мобілізуються, так С. Большаков [1], робить акцент на тому, що аспекти документального оформлення такої передачі, частково розглянуті в Листі Державної Фіскальної Служби України «Щодо нарахування податкових зобов'язань з податку на додану вартість у разі передачі транспортних засобів» від 16.10.2014 р. №5229/6/99-99-19-03-02-15 [11], саме тому, на думку науковця визначення особливостей оцінки колісних транспортних засобів, які мобілізовано, носить на сьогодні дискусійний характер, оскільки коли держава забирає колісні транспортні засоби, то вона й повинна відшкодувати вартість матеріального збитку, який їм може бути нанесено [12].

М. Жадовець [2], головний редактор аналітичного видання «Бухгалтер & Закон», теж вагомий акцент здійснює саме на моментах документального оформлення мобілізованого транспортного КТЗ, відводячи при цьому увагу таким нагальним питанням, як облік на балансі та нарахування амортизації.

Із врахуванням підходів вищезазначених вітчизняних науковців, при одержанні військового наряду (розпорядження) про надання транспортного засобу бухгалтеру підприємства слід правильно оформити його вибуття. Зокрема М. Жадовець [2], запропоновано на підставі одержаного із військового комісаріату документу, скласти наказ керівника підприємства про надання транспортного засобу Збройним силам України у зв'язку із мобілізацією. Слід також скласти бухгалтерську довідку із обґрунтуванням припинення нарахування амортизації з відповідної дати в бухгалтерському та податковому обліку. А безпосередньо саму передачу транспортного засобу слід також оформити Актом прийому-передачі колісного транспортного засобу.

В акті, на думку експерта «Ліга:Закон», окрім обов'язкових реквізитів, доцільно відобразити також технічні характеристики автомобіля, а також відомості про первісну та залишкову вартість [3].

В свою чергу С. Большаков [1] надає дещо розширеніший перелік документів, що повинні залишитися у особи, в якій мобілізований транспортний засіб:

- акт дефектації на дату передачі КТЗ у зону АТО;
- звіт про оцінку ринкової вартості КТЗ на дату передачі його у зону АТО;
- акт приймання-передачі на дату передачі КТЗ у зону АТО (типова форма №03-1) (складається у двох примірниках);
- свідоцтво про реєстрацію транспортного засобу.

Залучення транспортних засобів під час мобілізації здійснюється військовими комісаріатами на підставі рішень місцевих державних адміністрацій, які оформляють відповідні розпорядження [3].

Проте вагомої уваги заслуговує порядок відображення операцій з мобілізації транспортного засобу на рахунках бухгалтерського обліку. Для обліку переданих Збройним Силам України транспортних засобів доцільно ввести окремий субрахунок до аналітичного субрахунку 105 «Транспортні засоби» [2].

Згідно змін, внесених Наказом № 1591 до Плану рахунків [11], субрахунки до синтетичних рахунків підприємства вводять самостійно, виходячи з потреб управління, контролю, аналізу та звітності. Відповідно, суб'єкти господарювання, керується Інструкцією про застосування Плану рахунків, затверджену наказом №291 [11], використовують субрахунки, визначені цією Інструкцією. Відповідно, з метою відображення операцій з передачі колісного транспортного засобу в зону АТО пропонуємо відкрити до субрахунку 105 «Транспортні засоби» низку субрахунків відповідних порядків: 1055 «Колісні транспортні засоби мобілізовані в зону АТО»; 1056 «Колісні транспортні засоби повернені із зони АТО».

Після одержання (повернення) транспортного засобу назад із зони АТО, для цілей амортизації приймається вартість, яка амортизується на момент його виведення із експлуатації, збільшена на суму витрат, пов'язаних із ремонтом, модернізацією, модифікацією, добудовою, дообладнанням, реконструкцією у відповідності до п. 146.15 ПКУ [14]. Повернення транспортного засобу власникові здійснюється протягом 90 календарних днів із моменту оголошення демобілізації. При цьому доцільно складати наступні документи: Акт дефектації на дату повернення з зони АТО; Звіт про оцінку ринкової вартості КТЗ на дату повернення його з зони АТО; Акт приймання-передачі на дату повернення КТЗ у зону АТО.

КТЗ може повернутися з зони АТО у різному технічному стані, у тому числі без пошкоджень чи з пошкодженнями, які можливо відновити або відновлення яких економічно не є доцільним [8]. У відповідності до вищезазначеного до субрахунку другого порядку 1056 «КТЗ повернені з АТО» слід передбачити відкриття: 1056.1 «КТЗ, які підлягають відновлювальному ремонту»; 1056.2 «КТЗ, які підлягають ліквідації та утилізації».

Висновки з даного дослідження. В умовах сьогодення, для сучасного етапу розвитку діяльності суб'єктів господарювання, досить гостро постає питання щодо виживання в умовах конкурентної боротьби, при суттєвому впливі чинників, як макро- так й мікросередовища. Тому з'являється досить складне завдання щодо покращення рівня оперативності та інформативності облікових даних про основні засоби із збереженням національних аспектів обліку та внесення в них прогресивних розробок, як вітчизняних так й зарубіжних науковців. В умовах можливої мобілізації колісних автотранспорту до Збройних Сил України, запропоновано відкриття до низки субрахунків для удосконалення обліку транспортних засобів мобілізованих в зону АТО. На основі систематизованої оцінки сучасних підходів, що склалися до методики узагальнення інформації про основні засоби у звітності пропонуємо транспортні засоби, які мобілізовані у зону АТО (у разі їх не повернення при демобілізації), та за які підприємство очікує отримати компенсацію від держави, тобто які так би мовити планується продати за бюджетні кошти, відобразити у Розділі III активу Балансу (Звіту про фінансовий стан) «Необоротні активи, утримані для продажу, та групи вибуття» за балансовою вартістю або чистою вартістю реалізації.

Література:

1. Большаков С. Мобілізація колісних транспортних засобів в зону АТО : оцінка та оформлення / С. Большаков // Бухгалтерський облік і аудит. - №9. - 2014. - С. 44 - 52.
2. Жадовец М. Мобілізовані транспортні засоби: як відобразити в учете / М. Жадовец (експерт компанії «ЛІГА:ЗАКОН») / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://buhforum.com/viewtopic.php?f=29&t=3814>
3. Данилюк А. Мобілізації автотранспорту / А. Данилюк // Бухгалтерія: бюджет. - № 31. - 2014 / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://buhbudget.com.ua/ru/journal/buhbudget/article/1238>

4. Обелець Ю. Прийом-передача транспортних засобів, залучених під час мобілізації / Ю. Обелець // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kolo.poltava.ua/gromada-i-vlada/rada-ogolosila-mobilizatsiyu-avto-ukrayintsiv-20651.html>
5. Адрианов Ю.В. Оценка автотранспортных средств: [монография] / Ю.В. Адрианов. – М. : Дело, 2006. – 410 с.
6. Бодрова Н.Е. Методичні підходи до оцінки вартості транспортних засобів / Н.Е. Бодрова, К.П. Булатов // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/28_PRNT_2011/Economics/3_94555.doc.htm
7. Богаченко В.Н. Оценка транспортных средств (под. общей редакцией Я.И. Маркуса). – К., 2007. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://docus.me/d/413903/>
8. Большаков С.І. Оцінка суб'єктів у матеріальній формі: [навч. посіб.]. – Ч.4 «Оцінка колісних транспортних засобів» / С.І. Большаков, Т.Ю. Большаков, Ю.С. Моспан. – Одеса, 2010. – 124 с.
9. Юдин А.В. Оценка стоимости транспортных средств / А.В. Юдин. – М. : МФПА, 2005. – 75 с.
10. Про внесення змін в деякі законодавчі акти України щодо вдосконалення оборонно-мобілізаційних питань під час проведення мобілізації : Закон України від 02.09.2014 р. № 4785, прийнятий ВРУ // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rvk-obolon.kiev.ua/zakon-ukrayini>
11. Лист ДФС України «Щодо нарахування податкових зобов'язань з податку на додану вартість у разі передачі транспортних засобів». – Офіц. текст станом на 16.10.2014р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://shop.mcf.com.ua/ua/catalog/2014/10_40/417669
12. Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Наказ МФУ від 30.11.1999 р. № 291. – [Інструкція] : за станом на 31 травн. 2012 р. № 658 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>
13. Податковий кодекс України. – Офіц. текст із змін. станом на 1 листопад. 2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

Polyvana L.A.

PhD, associate professor

Kharkov National Technical University of Agriculture them P. Vasilenko, Ukraine

MODERN CLOUD-BASED ACCOUNTING

Поливана Л.А.

к.е.н., доцент

Харківський національний технічний університет сільського господарства ім. П. Василенка, Україна

СУЧАСНА «ХМАРНА» БУХГАЛТЕРІЯ

The article examines the "cloud" technology applications in accounting. In the analyzed: prospects for the development of "cloud" technologies in accounting in Ukraine, the advantages and disadvantages of «cloud» technology, the factors that impede their development and prospects.

Keywords: «cloud» technology, «cloud» accounting, «cloud» service IC.

У статті досліджено «хмарні» технології щодо можливостей їх застосування у бухгалтерському обліку. В роботі проаналізовано: перспективи розвитку «хмарних» технологій у бухгалтерському обліку на Україні, переваги та недоліки «хмарних» технологій, причини, що заважають їх розвитку та перспективи.

Ключові слова: «хмарні» технології, «хмарна» бухгалтерія, «хмарний» сервіс ІС.

Постановка проблеми. Інструменти для ведення бухгалтерського обліку удосконалювались на протязі багатьох років. Однак, динамічне бізнес- середовище потребує оперативності в рішенні задач бухгалтерського обліку та постійної наявності під рукою потрібної інформації, незалежно від місцезнаходження. Отже, будь – який користувач бухгалтерської інформації рано чи пізно зіткнеться з тим, що для рішення нових задач потрібні додаткові потужності, так як недостатньо оперативної пам'яті на жорсткому диску, або не влаштовує швидкість існуючої системи. Це призведе до значних фінансових витрат. Щоб підтримувати конкурентноспроможний рівень, підприємства повинні своєчасно впроваджувати високі технології, що дозволяють автоматизувати рутинні процеси. Сьогодні на більшості українських підприємствах встановлений автоматизований бухгалтерський комплекс «ІС: Бухгалтерія», використання якого дозволило істотно підвищити ефективність